

Н.М. Білас, І.В. Тимець, О.П. Целуйко

СУЧАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ ТА АРХЕОЛОГІЯ: ШЛЯХИ СПІВПРАЦІ ТА ВЗАЄМОДОПОМОГИ

У статті, на прикладі діяльності Історико-краєзнавчого музею м. Винники, розглянуто, як у тісній співпраці зі спеціалістами-археологами сучасні краєзнавчі музеї збирають, систематизують, вивчають, зберігають і експонують археологічні першоджерела. Окреслено головні проблеми та наведено, як вони вирішуються в конкретному музеї.

К л ю ч о в і с л о в а: краєзнавчий музей, археологія, музейні фонди, експозиція.

Предмети і колекції, виявлені під час археологічних розкопок, окремі випадкові знахідки відносяться до Музейного фонду України [Про затвердження Положення, 2000, п. 6]. Специфіка краєзнавчих музеїв, які збирають, вивчають та експонують матеріали, що розповідають про природу, історію і культуру певного краю, полягає у тому, що, маючи широкий діапазон експозицій, вони є музеями комплексного профілю і більшість зберігає у своїх фондах пам'ятки матеріальної культури, виявлені під час археологічних досліджень. Тому таким музеям необхідно мати в штаті спеціаліста-археолога, або ж співпрацювати з профільними науково-дослідними установами. Оскільки кадрова проблема в галузі археології в Україні є дуже відчутною, одиниці серед музейних установ можуть похвалитися не тільки виконанням першої, а навіть другої умови. У даній статті хочемо навести приклад сучасного музею, який і співпрацює активно з науковими археологічними установами, і має у штаті спеціалістів-археологів — Історико-краєзнавчий музей м. Винники (м. Львів — Винники).

© Н.М. БІЛАС, І.В. ТИМЕЦЬ, О.П. ЦЕЛУЙКО, 2012

Відмітимо, що Історико-краєзнавчий музей м. Винники обрано не випадково, адже із моменту створення у 1991 р. один із головних напрямків роботи цього закладу — формування археологічної колекції. Самостійно та у співпраці із науковцями Львівського національного університету імені Івана Франка, Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича, Інституту археології НАН України науковими працівниками музею було проведено ряд експедицій на території Львівської обл. та поза її межами. Результатом такої роботи стали численні знахідки, що відклались у фондах музею та частково представлені у постійній експозиції. Відображені вони й у ряді наукових публікацій, надрукованих у фахових виданнях України. Археологічна тематика займає вагоме місце і на сторінках музейного наукового періодичного видання «Наукові студії: збірник наукових праць / Історико-краєзнавчий музей м. Винники» [Наукові студії, 2008; 2009; 2010; 2011], до редакційної колегії котрих входять археологи Д. Козак, Н. Білас, Т. Мильян. Така наукова діяльність вказаної установи є не випадковою, адже сучасний музей повинен відігравати не лише роль збирача та експонатора рідкостей, але й провадити відповідну дослідницьку роботу.

Щоб не бути голослівними, наведемо деякі цифри. Загальна кількість фондової збірки музею на початок 1999 р. становила 13914 одиниць збереження, з них 8912 — археологічні матеріали. У 2009 р. фонди музею поповнили 4273 археологічні знахідки, у 2010 р. — 14731, у 2011 р. — 6535, а за п'ять місяців 2012 р. вже маємо 5012 одиниць збереження. Таким чином, за три з половиною роки археологічна колекція музею зросла на 30,5 тис.

Відмітимо, що в археологічній музейній колекції Історико-краєзнавчого музею м. Винники зберігають не лише індивідуальні знахідки або більш-менш презентабельні чи експозиційні матеріали, а всі артефакти, отримані під час розкопок. У разі одночасного надходження великої кількості однорідних предметів, перед реєстрацією у книгу надходжень їх систематизують, розподіляють на основний і науково-допоміжний фонд.

Матеріали, які надходять до музею внаслідок діяльності археологічних експедицій, обліковуються спочатку комплексами за колекційними або польовими описами. Якщо зазначені комплекси передаються з експедицій інших організацій, то передання їх до музею здійснюється за актами приймання з предметними описами, у яких однотипні предмети записуються групами, а унікальні — окремо. Обов'язковим додатком до акту прийняття є польовий або колекційний опис, який надається начальником експедиції. В подальшому, при заповненні інвентарних карток та книг, наукові працівники музею також можуть консультуватися, при потребі, з дослідниками, які передали в музей археологічні колекції.

Тепер дещо конкретики щодо експедиційної діяльності. У 2004—2005 рр. спільно з Інститутом археології ЛНУ ім. І. Франка, Галицькою експедицією Інституту археології НАН України проведено розвіdkово-пошукові роботи в околицях м. Винники (с. Підберізіці, с. Верхня Білка, с. Романів), а по проекту «Бурштиновий шлях» — територією Перемишлянського р-ну Львівської обл. та Бережанського р-ну Тернопільської обл. вздовж русла р. Золота Липа (відкрито низку нових археологічних пам'яток — близько 90); проведено археологічні розкопки в с. Підгородище Перемишлянського р-ну Львівської обл., рятівні археологічні роботи в ур. Кут м. Винники. У 2006 р. проведено археологічні розкопки в с. Виннички Пустомитівського р-ну та с. Підгородище Перемишлянського р-ну Львівської обл.; рятівні археологічні дослідження в ур. Торговиця м. Винники.

У 2007—2008 рр. проведено археологічні розкопки на території Підгорецького монастиря (с. Підгірці, Бродівського р-ну Львівської обл.), рятівні археологічні роботи в с. Підберізіці (ур. Діброва та ур. Лазки), рятівні археологічні розкопки на місці церкви святого Духа у м. Львові. У 2009 р., під час роботи етнографічної експедиції в с. Пісочне Сокальського р-ну Львівської обл., було виявлено кілька археологічних пам'яток, згодом обстежених разом з експертною групою НДЦ «РАС» ІА НАН України. Зауважимо, що працівники музею протягом кількох років успішно співпрацюють з НДЦ «РАС» ІА НАН України в рамках проведення наукової археологічної експертизи проектів землеустрою у м. Винники та околицях.

У 2010 р. проведено розвіdkові археологічні дослідження у м. Винники (ур. «Під дібровою») на нововідкритій пам'ятці культури лійчастого посуду, а в 2011 р. — у с. Лисиничі та с. Підберізіці Пустомитівського р-ну.

Особливістю експедицій, які організовує музей, є їхній міждисциплінарний характер. Зокрема, разом з археологами завжди паралельно працюють етнологи, які, з одного боку, здобувають інформацію цікаву і для археологів, наприклад щодо топоніміки, а з іншого — проводять збір експонатів для музею, записують спогади, дають заповнювати попередньо складені анкети та питальники (наприклад, для депортованих з території Польщі у 1944—1946 рр., політ'язнів) тощо.

Мусимо зазначити, що коштів на експедиційну діяльність у бюджеті музею не передбачено (науковим працівникам музею можуть бути оплачені лише відрядження), однак попри це установа щороку організовує експедиції. Більше того, поступово в музеї вдалося сформувати власну експедиційну матеріальну базу (починаючи від тих таки лопат, наметів, польової кухні, фотоапарату, металодетектора тощо), якою можуть користуватися співорганізатори експедицій, зокрема якщо мова йде про забезпечення проведення студентської археологічної практики.

Одним із найголовніших у співпраці з археологами є не просто зберігати, а саме експонувати матеріали, адже закриті у фондах, вони цікаві для дуже вузького кола спеціалістів. Постійна експозиція чи тимчасова виставка дозволяє не просто показати загалу результати роботи археолога, а, подавши за принципом найоптимальнішого виявлення змісту, форми, фактури тощо, популяризувати археологічні джерела.

Наприклад, у 2006 р. організовано виставку «Скарб гальштатсько-латенської доби», де презентовано скарб (35 предметів), віднайдений у вивалі ґрунту під корінням поваленого дерева в с. Підгородище Перемишлянського р-ну та експоновано матеріали розкопок, проведених на пам'ятці. До виставки було опубліковано її каталог [Скарб, 2006]. Згодом частина скарбу знайшла своє місце у постійній експозиції музею, однак частіше експонати зі щорічних виставок «Нових археологічних надходжень музею» залишаються у фондах, оскільки можливості помістити всіх їх у постійну експозицію звичайно ж немає. Разом з тим зауважимо, що при побудові таких виставок завжди залучаються спеціалісти-археологи. Це дозволяє музейникам отримати певні фахові рекомендації щодо самих артефактів, а археологам зрозуміти специфіку виставкової діяльності, розрахованої зазвичай не на науковців, а на різні цільові групи, а також навчитися поєднувати науково-дослідну функцію з освітньою.

Особливо успішно виявилася археологічна виставка «Відкрита минувшина», приуроче-

на до 20-річчя музею. Загалом зауважимо, що більшість сучасних експозицій являє собою статичну демонстрацію предметів, які повинні говорити самі за себе, тоді як останні світові тенденції свідчать про великі зміни у цій галузі. Тепер особливе значення надається інтерпретації й інтерактивності. Тому, окрім представлення найцікавіших експонатів, що зберігаються у фондах, засобами експериментальної археології на виставці «Відкрита минувшина» було відтворено процеси обробки каменю, шкіри, дерева, реконструйовано знаряддя праці та зброю (сокири, серпи, стріли тощо), показано коли і як виникли землеробство та скотарство, гончарство та ткацтво, ковальство та торгівля, як розвивалася та змінювалася палеоекономіка. Паралельно з виставкою було презентовано етно-проект «Крізь віки», для реалізації якого та проведення майстер-класів народних ремесел, мистецьких та етно-ярмарків на території музею реконструйовано давньоруське житло. І при здійсненні цієї реконструкції, і при підготовці виставки музейні працівники зверталися за консультаціями до археологів.

Однією з актуальних та «болючих» проблем українського музейництва є брак коштів та фахівців для здійснення консервації та реставрації музейних предметів та колекцій. В Історико-краєзнавчому музеї м. Винники є один штатний художник-реставратор, який, однак, не має відповідної кваліфікації для роботи з археологічними матеріалами, тому між музеєм та Львівським державним коледжем декоративно-прикладного мистецтва імені І. Труша було досягнуто домовленості про те, що музей надає студентам коледжу предмети для реставрації, яку останні проводять в рамках виконання курсових робіт для музею безкоштовно. Натомість працівники музею консультують студентів з приводу реставрованих предметів (культурна приналежність, хронологічні рамки, технологічно-виробничі особливості епохи тощо). Таким чином, доволі фахово реставруються керамічні вироби з археологічної колекції музею, адже сама реставрація здійснюється студентами коледжу під керівництвом і наглядом викладачів. Наприклад, у 2011 р. так було відреставровано 23 предмети. Також науковими працівниками музею надаються консультації для здійснення сучасних реконструкцій давнього посуду (на основі тогочасних технологічних прийомів) дипломантам Львівської академії мистецтв імені І. Труша. Передані реконструкції використовуються в експозиційній діяльності.

Протягом останніх років на базі музею студенти 1 курсу історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка проходять в липні археологічно-краєзнавчу практику. У програмі практики, окрім участі в польових археологічних

дослідженнях, передбачено і камеральне опрацювання археологічних матеріалів (шифрування, консервування, графічне зображення експонатів тощо). Таким чином, студенти під керівництвом наукових співробітників музею працюють з археологічними колекціями, які проходять наукову інвентаризацію в музеї.

Сучасний музей немислимий без використання сучасних технологій, інтерактивної подачі матеріалів. Комп'ютерна програма інвентаризації фонду «Археологія» та віртуальна експозиція трьох залів постійної експозиції музею була розроблена самими працівниками музею, зокрема В. Олійником. Його розробка базується на одній з найпоширеніших мов, що використовуються у сфері веб-розробок, — PHP. Вона підтримується переважною більшістю хостинг-провайдерів і дозволяє розмістити віртуальну експозицію в Інтернеті.

Для виведення програми на екран використовується сервер Apache та Mozilla Firefox (безплатний веб-оглядач з відкритим кодом). Сервер, один з найуживаніших веб-серверів у мережі Інтернет, є відкритий для UNIX-подібних, Microsoft Windows, Novell NetWare та інших операційних систем. Сервер базується на Linux, що є монолітним ядром, та використовується для створення UNIX-подібних операційних систем, які є одними з найкращих прикладів розробки з відкритими джерельними кодами (open source) та вільного програмного забезпечення (free software). На відміну від комерційних операційних систем, на кшталт Microsoft Windows та MacOS X, джерельні коди Linux доступні усім для використання, модифікації та розповсюдження абсолютно безкоштовно.

Створення віртуальної експозиції дозволило значно розширити межі постійної експозиції музею, повністю оновленої у 2008 р. При розробці наукової концепції, складанні тематико-експозиційного плану, добір експонатів, написанні пояснювальних текстів постійної експозиції зали «Археологія» та наповненні віртуальної експозиції разом з музейниками працювали археологи Н. Білас, В. Конопля та Н. Стеблій.

Докладніше зупинимося на віртуальній експозиції зали «Археологія». Вона складається з п'яти інформаційних блоків. Вкладка «Початкова» докладно інформує про дописемну історію Винників, зокрема про історію вивчення археологічних пам'яток, результати проведених тут археологічних розкопок та розвідок. Загалом в археологічному дослідженні території міста Винники та його околиць можна виділити кілька знакових етапів: 1 — 70—90-ті роки XIX ст. (А. Шнайдер, І. Шараневич, М. Грушевський); 2 — 30-ті роки XX ст. (М. Смішко, Я. Пастернак); 3 — кінець 50-х років XX ст. (Б. Возницький, І. Свешніков); 4 — 60—80-ті роки XX ст.

(В. Зварич, Д. Козак, М. Пелешишин); 5 — 90-ті роки ХХ ст. (М. Бандрівський, П. Довгань, В. Конопля, Л. Мацкевий, М. Пелешишин, С. Терський). З початком ХХІ ст. розпочався новий (шостий) етап в історії вивчення прадавнього минулого містечка за археологічними матеріалами, що реалізується в першу чергу завдяки започаткованій у 1990-х рр. співпраці Історико-краєзнавчого музею м. Винники з провідними науковими інституціями Львова. Зрештою, у ХХІ ст. музей розширив свою діяльність далеко за межі Винників, оскільки став базовим для створення Музейного комплексу історії, культури та побуту етнічних українців Надсяння, Холмщини, Лемківщини та Підляшшя з сектором історії української еміграції, який згідно Указу Президента України № 1330/2005 має бути збудований саме у м. Винники.

Зауважимо, що територія м. Винники та його околиці багаті на археологічні пам'ятки. Свій слід тут залишили носії культур лінійно-стрічкової кераміки (ур. «Лазки» м. Винники; ур. «Загуменки» с. Підберізіці), маліцької (ур. «Торговиця» і «Лазки» м. Винники), лійчастого посуду та трипільської (ур. «Голянівка» та «Лазки» м. Винники, г. Жупан і г. Лисівка), шнурової кераміки та комарівської (ур. «Лазки» м. Винники; г. Чортова скеля; ур. «Підлужжя» та «Загуменки» с. Підберізіці). Пам'ятки ранньозалізного віку зафіксовані в урочищах «Лазки», «Лісничівка», «Кут», «Голянівка» м. Винники, на г. Чортова скеля (біля с. Лисиничі), в урочищах «Підлужжя» та «Загуменки» с. Підберізіці. У першій половині нової ери тут з'являються племена пшеворської, зубрицької та черняхівської культур (ур. «Торговиця», «Кут» м. Винники; ур. «Підлужжя» с. Підберізіці).

Наступна вкладка — «Експозиція» — у культурно-хронологічній послідовності подає як фото експонатів, розміщених у вітринах (макрозйомка предметів з різних ракурсів), так і їхній детальний опис згідно інвентарних карток. Також саме тут можна ознайомитися з частиною тих артефактів, які не виставлені (за браком місця, станом збереженості тощо) у вітринах, але зберігаються у фондах музею.

Наприклад, у віртуальній експозиції подано значну кількість матеріалів неолітичної культури лінійно-стрічкової кераміки з розкопок М. Пелешишина.

Мідний вік на території Винників представлений маліцькою, трипільською (пізній період) та лійчастого посуду культурами. Першу демонструють в експозиції матеріалами з розкопок М. Бандрівського та С. Терського, другу — В. Коноплі та М. Пелешишина. Однак найбільше проекспонована культура лійчастого посуду. Окрім крем'яних та кістяних знарядь, реставрованих посудин та їх орнаментованих фрагментів (зокрема, з наліпним

хрестом на денці), які були виявлені експедиціями під керівництвом М. Пелешишина, представлено пластичну реконструкцію черепа носія цієї культури (автор — антрополог, к. мед. н. С. Горбенко).

Бронзовий та ранньозалізний віки в експозиції представлені матеріалами з розкопок М. Бандрівського, В. Коноплі та М. Пелешишина. Однак окрасою археологічної експозиції музею є предмети зі скарбу, виявленого, як зазначалося вище, в с. Підгородище Перемишлянського р-ну Львівської обл. Скарб складається з трьох наших гривен, двох діадем, 27 браслетів, одного бруска (заготовки), дзеркала та прикраси у вигляді кільця з потрійного ланцюга. Предмети зі скарбу і ті, що знайдені на пам'ятці експедицією Історико-краєзнавчого музею м. Винники під керівництвом М. Филіпчука (зокрема, потрійний п'ятисекційний (поясний?) ланцюг з трапецієподібними підвісками), зустрічаються на території Центральної і Південно-Східної Європи в VIII—I ст. до н. е.

Окреме місце в експозиції займають матеріали пшеворської, зарубинецької, зубрицької та черняхівської культур з розкопок, проведених в околицях Львова (у ряді сіл Пустомитівського р-ну Львівської обл.) Д. Козаком у 70-х рр. ХХ ст. Ці археологічні колекції були передані в фонди музею у 2004 р. та 2007 р. Інститутом археології НАН України.

У княжі часи на місці сучасних Винників вірогідно існувала дерев'яна фортеця із поселенням. І хоча даний період історії міста досліджений археологами ще недостатньо, в експозиції представлені металеві та скляні прикраси та речі культового призначення, побутові речі, знаряддя праці X—XIII ст.

Також у вкладці «Експозиція» подано коротку інформацію українською та англійською мовами з наступних тем: «Культура лінійно-стрічкової кераміки», «Маліцька культура», «Трипільська культура», «Культура лійчастого посуду», «Доба бронзи», «Ранньозалізний вік», «Скарб», «Пізньоримський час», «Слов'яноруський час», «Кам'яна баба». Остання стосується унікальної середньовічної (?) кам'яної статуї, віднайдені експедицією музею у с. Ганачівка Перемишлянського р-ну Львівської обл. у 2007 р.

Вкладка «Експедиції музею» дозволяє зацікавленим ознайомитися з науковими звітами, ілюстративними та фотоматеріалами за результатами роботи археологічних експедицій, організатором або співорганізатором яких виступав музей.

Добірку наукових статей або ж рекомендованих джерел та літератури з різних проблем археологічної науки можна знайти, відкривши інформаційний блок «Археологічні статті». Відмітимо, що наповненням саме цієї вкладки активно займаються студенти п'ятого курсу історичного факультету ЛНУ імені Івана Франка в рамках виконання індивідуальних завдань

з курсів «Актуальні проблеми української археології» та «Актуальні проблеми європейської археології». Звичайно, дана добірка стосується тих археологічних культур, комплексів чи артефактів, які зустрічаються на території Винників та околиць.

Остання вкладка — «Географія Винник» — має два підрозділи («Мапа Винник» та «Красиви Винник»), які дозволяють побачити, де саме знаходяться археологічні пам'ятки і як зараз виглядають ті місця, де вони локалізовані.

Важливою складовою частиною експозиції є пояснювальні тексти (власне тексти та етикетаж), які в постійній експозиції всі двомовні (українсько-англійські), а у віртуальній, у зв'язку із більшим об'ємом інформації, що надається, перекладені англійською мовою лише частково, оскільки на професійній спеціалізованій переклад такої кількості наукових текстів у музеї наразі немає коштів.

Невдовзі стане доступним оновлений сайт музею (перший був розроблений і функціонував з 2005 р.), а також завершена робота по наповненню персональної сторінки музею в інноваційному проєкті VIRTUAL.ua (http://lviv.virtual.ua/?cat=culture_museums&id=1), концепцією якого є створення віртуальних 3D-турів з інформацією про заклади різних соціальних сфер Львівщини. Віртуальний 3D-тур — найсучасніший спосіб максимально реалістично презентувати інтер'єр та екстер'єр музею, адже 3D-панорама, на відміну від «статичного» фото, що охоплює тільки певний ракурс, дає можливість користувачу самостійно оглядати простір у будь-якому напрямку «навколо себе» на 360°. Наступне завдання — 3D-презентація найцікавіших експонатів музею.

Сучасні українські музеї поступово, але такі перетворюються із установ, які просто зберігають пам'ятки минулого та демонструють їх загалом, у повноцінні наукові інституції, котрі провадять відповідні пошуки у визначених згідно свого профілю ділянках наукової роботи. Для цього у музейних установ України є відповідна база — їхні фонди та високого рівня кваліфікації наукові працівники. Вже стала звичною практика участі музеїв у роботі багатьох міжнародних наукових конференцій, а тому ініціатива Історико-краєзнавчого музею м. Винники, котрий став організатором міжнародних семінарів дослідників історичної спадщини нашої держави, також заслуговує на увагу.

11—12 листопада 2010 р. на базі музею, спільно з НДЦ «РАС» Інституту археології НАН України, проведено перший міжнародний науковий семінар «Археологія українсько-польського пограниччя» (35 доповідей, понад 50 учасників). У семінарі взяли участь науковці зі Львова, Тернополя, Галича, Луцька, Києва, Полтави (Україна), Замостя, Холма, Любліна, Кракова (Польща), Кіля (Німеччина). Фахівці обговорили проблеми дослідження спільної

історичної спадщини, а саме археологічних пам'яток у межиріччі Дністра та Західного Бугу, шляхи їхнього збереження та відновлення.

У межах семінару була відкрита виставка предметів, знайдених під час археологічних досліджень на українському пограниччі, проєксована матеріалами із фондів Історико-краєзнавчого музею м. Винники, Археологічного музею ЛНУ імені Івана Франка, Відділу археології Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України та Львівського історичного музею. Семінар та тематична виставка отримали схвальні відгуки від науковців та громадськості, були висвітлені у засобах масової інформації. Матеріали виступів були опубліковані на сторінках наукових видань музею [Наукові студії..., 2010; 2011].

10—11 листопада 2011 р. проведено міжнародний науковий семінар «Декоративні та культові вироби з Вісло-Дніпровського регіону» (47 доповідей, близько 70 учасників). У семінарі взяли участь науковці зі Дубна, Києва, Луцька, Львова, Рівного, Севастополя, Тернополя, Хмельницька, Черкас, Чернівців, Чернігова (Україна), Гданська, Замостя, Кракова, Любліна, Жешува (Польща), Москви, Санкт-Петербурга (Росія), Мінська (Білорусія), Кишинєва (Молдова).

До семінару була приурочена виставка декоративних та культових артефактів, знайдених під час археологічних досліджень в окресленому регіоні. Матеріали для виставки були надані Історико-краєзнавчим музеєм м. Винники, Львівським історичним музеєм, Археологічним музеєм ЛНУ ім. Івана Франка, Археологічним музеєм Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича, Історико-краєзнавчим музеєм «Мостищина», Львівським музеєм історії релігії.

Очевидно, що проведення такого роду заходів продиктоване вимогою часу й соціокультурними запитами сучасного українства, яке потребує кардинальної переоцінки етнокультурної та мистецької спадщини та її нової інтерпретації гуманітарними науками.

Якщо ж говорити про співпрацю та взаємодопомогу між музеями та археологами, то приклад Історико-краєзнавчого музею м. Винники засвідчує, що створення колективу однодумців, котрий прагне досягнути певного результату, дозволяє виконувати поставлені завдання, не зважаючи на будь-які труднощі чи перепони.

Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. — Львів—Винники, 2008. — Вип. 1. — 148 с.
 Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. — Львів—Винники, 2009. — Вип. 2 — 250 с.;
 Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. — Львів—Винники, 2010. — Вип. 3. — 292 с.
 Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. — Львів—Винники, — 2011. — Вип. 4. — 292 с.

Про затвердження Положення про Музейний фонд України. Постанова Кабінету Міністрів України № 1147 від 20.07.2000 р. Положення про Музейний фонд України.

Скарб гальштатсько-латенської доби: каталог / Авт. кол.: М.А. Филипчук, Н.М. Білас, І.В. Тимець. — Вінники, 2006. — 24 с.

Н.Н. Білас, І.В. Тимець, А.П. Целуйко

СОВРЕМЕННЫЙ КРАЕВЕДЧЕСКИЙ
МУЗЕЙ И АРХЕОЛОГИЯ:
ПУТИ СОТРУДНИЧЕСТВА И
ВЗАИМОПОМОЩИ

Археологические исследования и формирование археологических фондов — одни из приоритетных направлений деятельности Историко-краеведческого музея г. Винники с момента его создания в 1991 г. Самостоятельные или проведенные совместно с другими научными учреждениями экспедиции (всегда не только сугубо археологические, а междисциплинарные), сотрудничество музейных работников со специалистами при работе с археологическими коллекциями, создании временных и постоянных выставок археологических артефактов, публикация

археологических материалов, тематические научные конференции — вот далеко не полный список направлений, по которым краеведческий музей и археолог не только могут, но и должны сотрудничать.

N. Bilas, I. Tymets, A. Tseluyko

MODERN MUSEUMS OF LOCAL
HISTORY AND ARCHAEOLOGY:
TEAMWORK AND COOPERATION

The accumulation of archaeological collections combined with the field archaeology become major trend of Vynnyky Museum of Local History from the very moment of its formation in 1991. There are many forms of cooperation between the museums and archaeologists that could and should be implied. Such are common field archaeological studies (archaeological or interdisciplinary) organized either by museums all alone or together with other institutions, working relationship of museum curators and archaeologists in making up the archaeological collections, joint presentation of the temporary or permanent exhibitions of archaeological artifacts, publication of the archaeological materials, thematic scientific conferences and etc.